

Taxa postală plătită în numerar conf. aprob. Dir. G-le P. T. I. No 120228/932

No. 26

JEAN DE LA HIRE

5 Lei

Cei trei cercetași

REVISTĂ DE AVENTURI EXTRAORDINARE

APARE SĂPTAMÂNAL SÂMBĂTA

Insula Paștelui

TIPOGRAFIA ZIARULUI „UNIVERSUL” BUCUREȘTI

Seria celor 10 cupoane publicate în N-rile 17--26 complectându-se, cititorii sunt rugați a strânge toate aceste cupoane și expediază într'un plic închis împreună cu deslegarea jocului.

Plicurile trebuie să sosească la „UNIVERSUL” pentru revista „CEI TREI CERCETAȘI”, până în ziua de 8 Aprilie 1933, pentru ca tragerea sumei

de 10.000 Lei

să o putem face de Sărbătorile Paștelui.

„INSULA PAȘTELUI“

CAPITOLUL I

SFARȘITUL URAGANULUI

În imensul pericol în care se găseau, deși știau că nu se putea veni nici un ajutor, cei trei cercetași aveau mintea și simțurile atât de turburate în cât îl cereau cu insistență fără să-șie dea seama de ce spun.

Din fericire, la ființele oțelite ca dâșii, astfel de stări de înconștiență disperată nu durează mult.

Și sunetul propriei lor voci care domină o clipă uraganul îi făcu să-și vie în fire.

Marius fu primul, care'și dete seama de panica ce-i cuprinsese; se ridică, se rezimă cu spinarea de peretele de gheață ca să nu fie răsturnat de uragan, și sili și pe camarazi să se ridice, strigându-le cu glas puternic :

— Mii de pipe! curaj! sânge rece, ce Dumnezeu !

Raimond, recăpătându-și și el sângele rece, strigă la rândul său :

— Să legăm Aeroc-ul !

Electrizați de aceste cuvinte, toți se repeziră la frânghiile pe care le rupsesse aripa luată de vânt. Se atârnară de ele, lăsându-se cu toată greutatea corpului ca să poată ține de partea asta aeroplanul, care era menținut de partea cealaltă de frânghii prinse de niște drugi de fier înfiți în masa de gheață.

Zomba, pe care cataclismele naturale îl terorizau mai mult decât orice altă amenințare, îngenunchiase de zădărcie și gemea încetisor.

Dar, luând exemplul de la tinerii săi stăpâni, se ridică și târându-se pe genunchi, se duse să le ajute să tragă frânghiile.

În regiunile australe, furtunile sunt foarte capricioase.

Ele se ivesc pe neașteptate, fiind abia prevestite de nori de zăpadă și vântejuri de vânt, și, brusc, dispar împreună cu tot cortegiul lor de ploaie înghețată, de zăpadă topită, de fulgere și trăsnete ce le însoțesc.

Astfel că la câteva minute numai după ce erau să fie victimele elementelor deslănțuite, cercetașii asistară la potolirea neașteptată a uraganului.

Văzură dispărând spre nord-est o masă de nori livizi și nu mai simțiră răbufnelile vântului. Soarele se ivi pe cerul de culoare palidă.

Avură senzația delicioasă a unei temperaturi căldute și a unei liniști, care părea ireală, atât era de neașteptată.

Câteva minute rămaseră ca amărâți, încă sub impresia oribilului uragan. Dar, reveniră curând la realitate, pe care o salutară cu strigăte de bucurie. Erau totuși extrem de obosiți.

Lăsară frânghiile, pe care nu mai aveau nevoie să le ție, și căzură pe zăpadă.

Reacția fu atât de puternică, încât, pentru un moment, nu putură face altceva decât să respire și să privească soarele.

Raimond, înfârșit, avu noțiunea clară de ceea ce trebuia să facă și se sculă. Ceilalți îl imitară așteptând ordinele sale. El îi privi și cu un gest energic le arătă peretele de ghiață.

— Trebuie să ne cățărăm colo sus, să dezăpezim aripa și s'o punem la locul ei.

Din fericire, aveau chei, cabluri, uruburi și buloane de schimb.

Dacă aripa nu e prea avariată, peste o oră sau două vom putea pleca.

— Trebuie să ne grăbim, sfătui Jan Bart, căci dacă mai vine vreo furtună suntem pierduți.

— Desigur, confirmă Marius. Nu ne putem face iluzii. Trebuie să zburăm, sau de nu să murim.

— Zomba! strigă Raimond. Securile, repede!

Când erau pe bord, cei patru cercetași nu purtau la ei alte arme decât revolverele.

Zomba se urcă repede în nacelă și scoase cele patru securi, cu toate că aceasta era pe jumătate plină cu zăpadă. Apoi, câteși patru începură să se cațere pe zidul de gheață pe care zăpada, sub acțiunea frigului intens, se și solidificase.

Când aripa fusese smulsă de vânt și înfiptă în peretele de gheață, cercetașii și Zomba, deși înmărmuriți, păstraseră totuși vie în minte poziția locului unde rămăsese prinsă.

Trebuiau s'ajungă până la acel punct, situat în jumătatea peretelui de gheață și odată acolo să dea la o parte cu ajutorul securilor stratul gros de zăpadă înghețată, care o acoperise.

— Atenție! zise Marius. Stratul de zăpadă nu-mi pare tocmai gros, trebuie deci să fim cu băgare de seamă ca securile să nu atingă lemnul.

Sfatul fu urmat cu prudență. Jan Bart descoperi o parte din aripă.

După aceea munca le fu mai ușoară, căci stratul de dedesubt era format din zăpadă mai fărâmicioasă și mai puțin compactă, astfel că, în curând, aripa fu liberată în întregime. Sta răzimată de o corniză de zăpadă, de pe care trebuia luată și scoborită, ușor, până jos.

Zomba și Marius deoparte, Jan Bart și Raimond de cealaltă, ridicară aripa, apoi așezându-se pe marginea peretelui o lăsară s'alunece ușor până jos. Când fu pe zăpadă lângă aeroplan, o examinară cu atenție spre a-i constata stricăciunile.

Constatară cu bucurie că buloanele care o fixau de nacelă fuseseră numai smulse, iar alveolele lor din pereții nacellei erau doar lărgite la gură. Răul era ușor remediabil de partea asta, căci printre piesele de schimb și diversele unelte de pe bord aveau ce le trebuia ca să le repare. Cablurile însă, care fusese complet distruse, trebuiau înlocuite.

Cei trei cercetași, ajutați de Zomba, deteră mai întâi la o parte zăpada care acoperise tot fuselajul, umpluse pe jumătate nacela și se îngrămădise în jurul motorului.

După o oră de muncă erau istoviți.

Soarele apunea, făcând loc nopții ce se lăsa asupra ghețurilor eterne.

— Să lăsăm așa, nu mai putem lucra acum! Marius pregătește-ne mâncarea și Zomba să facă ceaiul.

Jan Bart și cu mine vom pregăti cablurile și buloanele necesare pentru a fixa aripa.

Programul fu executat întocmai și când prânzul, compus din conserve și din carne fu gata, toți luară parte la el cu cea mai mare satisfacție. O căldură plăcută li se strecură prin vine.

— Nu poate fi vorba de stat de veghe, reluă Raimond, nu vom fi în stare. Să întindem foaia de cort deasupra nacelei, ca să ne apărăm pe cât va fi cu putință împotriva frigului; să lăsăm aprinsă mașina de ceai și înfășurându-ne bine în păturile noastre, care din fericire, fiind închise în ladă au rămas uscate, să ne așezăm în scaunele noastre și să dormim.

— Dacă furtuna revine la noapte, suntem pierduți! obiectă Jan Bart.

— Desigur! confirmă Marius. Dar n'avem ce face. Trebuie să ne lăsăm cu resemnare în voia soartei.

Fură ultimele cuvinte ce schimbă. După câteva minute, bine înfășurați în păturile lor, dormeau duși.

CAPITOLUL II

Departa de visul urâz

Din fericire uraganul nu reveni.

Când, sub razele soarelui, — care la acea epocă a anului sta pe cer mai mult de șaisprezece ore, cercetașii se deșteptară, avură o senzație de forță și de bucurie, care-i făcu să se îmbrățișeze cu entuziasm.

Băură câte un ceai ferbinte, ronțăiră ciocolată și complet reconfortați cu sufletul și trupul, ridicară foaia de cort de pe nacelă, o strânsară și o puseră la locul ei; apoi săriră pe zăpada care înghețase cu totul în timpul nopții.

Pânza de la aripă era de o rigiditate metalică. Dar ei nu se preocupară de asta. Și, mulțumită forței extraordinare a lui Zomba care, singur făcea cât trei, fixară aripa în mai puțin de o oră.

Intinseră cablurile, fixându-le cu îngrijire. Examinară motorul. Nu suferise nici o stricăciune. Era de ajuns o simplă curățire. Și când Raimond îl puse, de probă, în mișcare, constată că funcționa perfect. Benzina nu înghețase, mulțumită dispozitivelor de încălzire cu care erau prevăzute rezervorul și conductele.

Elicea, pe care Marius o examină cu cea mai mare atenție, era intactă și funcționa perfect.

Nu mai aveau acum decât să scoată roțile aeroplanului din zăpada în care erau afundate. Cu câteva lovituri de secură reușiră să facă și asta.

Incepură cu fuzelajul și încet scoaseră aparatul din groapa ce se formase, prin îngrămădirea zăpezii în jur și îl traseră pe suprafața netedă.

Jan Bart se orientă după soare și după ce mai băură câte un ceaiu cald, își reluară locurile pe bordul *Aeroc*-ului.

A descrie bucuria ce simțiră zburând în văzduh, ar fi imposibil.

O astfel de exaltare nu poate fi înțeleasă decât de aceia cari au scăpat vreodată dintr'o primejdie de moarte.

Cu tot frigul intens, vroidnd să evite de a mai întâlni în cale vreo furtună, Raimond se urcă la 3000 de metri. De acolo sus pututră vedea imensa câmpie a ghețurilor eterne și o nemărginită întindere de apă albastră.

După două ore de zbor fără incidente, în timpul căruia nimeni nu vorbi, Zomba fiind ocupat cu mașina lui de ceai și cu caloriferul, Jan Bart cu hărțile, Marius cu motorul și Raimond cu volanul, ghețurile eterne dispărură cu totul în urma aeroplanului.

Când se întoarseră, aviatorii nu mai văzură de cât un orizont maritim care se contopea cu cerul printr'o linie lungă și îngustă de culoare trandafirie. Până la amiază zburară fără să simță nici cea mai mică zguduitură.

Jan Bart ceru lui Raimond să scoboare pe mare ca să poată face calculele necesare spre a se orienta.

Raimond scobori *Aeroc*-ul în diagonală la vreo sută de metri de suprafața apei și constată că era foarte liniștită. Astei *Aeroc*-ul atinse apa, săltă, alunecă și se opri.

Pe când aparatul era ușor legănat de acțiunea valurilor și camarazii săi se ocupau cu preparativele pentru masă, Jan Bart făcu „punctul”.

Apoi le spuse :

— Trebuie să fim aproximativ la 80° longitudine occidentală și am trecut de Cercul polar antarctic.

Dacă totul merge bine, deviând puțin spre stânga, vom fi înainte de a se înopta în fața Capului Horn.

Putem petrece noaptea pe vreo stâncă a Capului sau în Țara de Foc, care e ceva mai la nord.

Și mâine dimineată vom porni spre Punta-Arenas. E un zbor de o oră.

— Acolo ne vom repauza, vom curăța radical motorul, ne vom aproviziona cu benzină și vom pune aeroplanul absolut la punct.

— Perfect! zise Raimond. Să sperăm că nimic nu ne va

mai împiedica. Și, deocamdată, să mâncăm, căci mor de foame.

Mâncară cu poftă pe când un vânticel ușor împingea hidroplanul pe luciul apei. La unu după amiază reluară zborul. Nici un incident nu-l turbură.

Pe când soarele apunea, zăriră o masă neagră ivindu-se din mijlocul valurilor albastre.

— Capul Horn ! strigă Jan Bart.

Și le dete câteva explicații geografice foarte interesante.

— Capul Horn, sau Capul furtunelor, e aproape încontinuu învăluit într'o perdea de nori, cari, venind de la sud, trec pe deasupra Americii, urcând spre Antile.

Spațiul cuprins între Capul Furtunelor și Strâmtoarea Magellan e plin de insule aproape toate neexplorate; simple stânci, fără vegetație, unde navigatorii nu acostează niciodată.

Capul Horn, după cum putură vedea imediat, se înălța ca o râpă stâncoasă, neagră, cu aspectul sălbatic. El formează extremitatea de sud a unei mici insule, cea mai meridională din seria de arhipelaguri risipite în mare la extremitatea Americii de Sud.

Insula Horn e lungă și joasă în partea de nord-vest unde prezintă două roce, numite Stâncile bifurcate, terenul se înalță apoi treptat spre sud până la Capul Furtunelor, care prezintă o pantă râpoasă.

Cercetașii aterizară în mijlocul insulei.

Era un fel de bazin, apărat în contra vânturilor, care în momentul acela suflau cu putere. Adăpostiră aeroplanul îndărătul unei stânci care forma un semicerc. Il legară de niște pari înfipti în pământ și hotărîră ca în noaptea aceea să facă de pază pe rând, spre a preîntâmpina orice eventualitate.

Dormiră și veghiară cu vise și gânduri plăcute, simțindu-se, — după cum spunea Marius — departe de visul de groază trăit în mijlocul gheturilor eterne.

A doua zi, după ce băură ceaiul, îș luară zborul spre Punta-Arenos. Aceasta e cel mai meridional oraș al statului Chili și e capitala teritoriului Magellan, pe țărmul strâmtoarei cu același nume. N'are decât vreo 4000 de locuitori.

În 1843 servea de colonie pentru deportați; după șase ani, mai mulți coloni liberi formară un sat și mulțumită resurselor naturale, acea parte a peninsulei deveni un punct de debarcare pentru navigatorii europeni și un oraș comercial și industrial de oarecare importanță.

El e înconjurat de coline acoperite de o vegetație bogată și de mici fluvii.

Importanța sa constă mai ales în faptul că e un punct de escală pentru exploratorii polari. Căci după ce au părăsit polul nord, se opresc de obicei aci, spre a porni apoi spre regiunile polare de sud.

Vasele exploratorilor sunt anunțate ceva mai înainte și locuitorii se îngrijesc de tot ce le trebuie ca echipament.

Dar când cetățenii acestei pacifice localități văzură aterizând pe colina ce domina orașul un aeroplan, fură cu adevărat uimiți.

De prin ziare ei cunoșteau, ce e drept, mașinile aeriene, dar a vedea una în realitate era ceva într'adevăr miraculos.

O jumătate de oră după aterizare, cei patru călători văzură venind spre dânsii o mulțime de oameni, precedați de doi călăreți, cari, descălecând se prezentară ca polițiști ai teritoriului.

Cercetașii își declinară numele și profesiunea.

Polițiștii citiseră isprăvile lor prin ziare.

Și puțin după aceea primarul și ceilalți notabili sosind la fața locului fură informați de subalternii lor de fericita întâmplare care-i puneă în prezența tinerilor eroi.

Cei trei tineri fură foarte veseli de această primire, care risipea însfârșit impresia de izolare pe care o simțiseră în grozava lor aventură polară; atât de grozavă în cât li se părea că de luni de zile nu mai fuseseră în contact cu oameni în carne și în oase. Și totuși, nu erau de cât câteva zile de când părăsiseră Australia.

Sub supravegherea lor, aeroplanul fu împins până în apropierea orașului, unde fu adăpostit într'un hangar.

Primarul oferi cercetașilor cea mai largă ospitalitate pe care aceștia se grăbiră s'o primească cerând înainte de toate o baie caldă.

Cu toate că în tot orașul nu exista de cât un singur recipient pentru o astfel de întrebuințare, baia le fu îndată pusă la dispoziție.

‘După ce se cufundară cu deliciu în apa caldă, își puseră rufe curate și se îmbrăcară cu hainele lor, care între timp fuseseră curățate și călcate de servitoarele primarului.

Se simțeau atât de bine în cât le venea mereu să râdă fără nici un motiv.

Se odihniră o zi și întrebuițară alte două pentru a pune la punct aeroplanul, care suferise mult în călătoria prin ghețurile eterne.

Scriseră părinților lor; și trimiseră în acelaș timp două telegrame, una guvernatorului Nouei Caledonii și una consulului italian din Melburn, prin care le cerea ca să li se expedieze corespondența la Santiago din Chili.

Voiau să străbată cu aeroplanul toată Republica Argentine; și după ce vor fi trecut Cordeliera Anzilor, să se odihnească și să se îndrepte apoi spre Bueno-Aires.

De-aci, voiau să treacă iarăși pe deasupra Argentinei, a Uruguay-ului, Paraguay-ului și Boliviei; să meargă până la izvoarele Amazonului, în munții Ecuadorului și ai Perului spre a coborî din nou întregul curs al Amazonului până la Oceanul Atlantic.

Dar primarul, care vizitase în cursul unui voiaj Insula Paștelui din Oceanul Pacific, le trezi curiozitatea vorbindu-le de această insulă atât de curioasă și foarte puțin explorată.

Insula Paștelui, posesiune chiliană, e situată în Oceanul Pacific între 27° 8' 7" latitudine și 111° 45' 5" longitudine orientală.

Ea e la 3500 kilometri de coasta statului Chili, sau mai bine zis de orașul Kalderas, care se găsește pe aceeași latitudine.

Spre a avea deci o mai mică distanță de parcurs deasupra mării, cei trei cercetași trebuiau să străbată întregul Chili până mai sus de Santiago, adică până la Kalderas.

Dar aceasta nu corespundea cu planul tinerilor aviatori, cari nu voiau să străbată Chili dintr'un singur zbor, ci preferau să hoinărească prin republica Argentina, unde regiunile pampasurilor le promiteau nenumărate aventuri.

— Eu, zise Marius, prefer să mergem direct la insula Paștelui.

‘Ian Bart, ce distanță e de la Punta-Arenas la insulă ?

— 5500 kilometri.

— Ii putem face. Zise Raimond cu tonul lui liniștit.

De oarece am străbătut Atlanticul de la Lisabona la New-York, ceea ce reprezintă 8.000 de kilometri fără escală putem foarte ușor face de data asta 5500 kilometri.

— Cu atât mai mult, conchise Jan Bart, că dacă Oceanul e liniștit putem naviga pe apă chiar mai mult de o noapte.

— Singura problemă e aceea a benzinei, observă Marius.

Umplând rezervorul și luând și atâtea bidoane câte putem transporta, putem face cel mult 10.000 kilometri. In cazul de față, dusul și întorsul reprezintă 11.000 kilometri.

Primarul răsă cu poftă.

— Ar trebui să găsiți benzină în insula Paștelui, dar sunt sigur că nu veți găsi de oarece nu există acolo nici un orașel cât de puțin civilizat.

— Am putea face astfel, sfătui Jan Bart : să ne ducem de aci direct la insulă și dela insulă la Santiago ; în cazul acesta n'am avea la întoarcere de cât 4000 kilometri de făcut, ceea ce face în total 9500 kilometri.

— Am avea deci 500 kilometri câștigați.

— E riscat, dar se poate face, v'o repet. Prefer să facem așa de cât să zburăm acum deasupra lui Chili.

— Și totuși, zise primarul, cu viteza dv. n'ați întrebuinta mai mult de trei sau patru zile pentru a ajunge la Kalderas.

— Știu, dar'mi pare că dacă vom face așa, împrejurările ne vor împiedica să ne mai înapoiem în regiunile în care ne găsim acum.

Și nu vrem să lăsăm să ne scape nimic din America de Sud.

— Atunci, zise primarul, lăsați insula Paștelui pentru mai târziu și urmați-vă programul.

— Ei, mii de pipe ! exclamă Marius, ne-ai făcut destul de curioși cu insula dumitale.

Acum toate'mi par insipide și fără haz până ce nu voi vedea-o.

— Și eu sunt de aceeași părere ! ziseră camarazii săi. Zomba clătină din cap de trei ori ca să arate că era de părerea a câteși trei.

Cercetașii ajunseseră în acel punct în care obișnuirea pericolelor trezește dorința mereu nouă de pericol însăși.

Zborul de la Kalderas la insulă prezenta un minimum de pericol și de aceea nu interesa, pe când a zbura dela Punta-Arenas pân'acolo era cu totul altceva.

În fond, se gândeau, fără să-și dea seama, că erau prea siguri cu aeroplanul. Prea mergeau repede.

Aveau aproape un regret de cele ce se întâmplaseră la polul Sud. Căci își ziceau că dacă n'ar mai fi putut întrebuința aeroplanul, n'ar fi avut altă resursă de cât energia lor fizică și morală.

Lucru care pân'acum nu li se întâmplase.

Avuseseră totdeauna în ajutorul lor, sau aparatul, sau alte mijloace materiale care micșorau gravitatea pericolului. Întreprinderea actuală era o sfidare a destinului.

Voiau să folosească aeroplanul până la maximum de ce putea da. Pe urmă, vor vedea !

Primarul deși avea cincizeci de ani, avea încă spiritul aventuros și nu se putu opri de a nu-i aproba. Ceeace dovedește că experiența nu dă totdeauna prudența nici oamenilor maturi.

Hotărîră deci ca a doua zi să plece direct la insulă. Acolo aeroplanul n'avea să le servească, deci o economie de benzină.

Dela insulă aveau să se înapoieze la Santiago, consumând de data asta toată rezerva de combustibil.

Dar, după ce se vor opri la Santiago spre a se reaprovisiona, se vor reîntoarce la Punta Arenas pentru a merge în tovărășia primarului, care se oferise, să viziteze Țara de foc.

Apoi tot cu aeroplanul se vor duce să exploreze pampasurile republicei Argentina.

Și a doua zi de dimineată, aclamați de populație și îmbrățișați de familia primarului, cei trei cercetași și Zomba se îmbarcă pe Aeroc, de pe bordul căruia se ridicaseră toate lucrurile nefolositoare spre a se pune bidoanele cu benzină.

Și într'un splendid zbor, porniră prin văzduhul albastru spre o nouă aventură.

CAPITOLUL III

Sentinele de piatră

Ca și când destinul ar fi fost pentru un moment obosit de a mai lupta în contra cercetașilor, după ce îi dusesese aproape la moarte prin ghețurile polare, acel zbor de două zile și jumătate, cu opriri nocturne pe apele Oceanului, nu prezintă nici un incident.

Nici o dată nu trecuseră atâtea ore într'un mod atât de monoton.

De oarece se odihniseră foarte bine în cele trei nopți consecutive petrecute la Punta Arenas și dormiseră foarte comod în scaunele lor legănați de undele oceanului pe care plutea Aeroc-ul în cursul altor două nopți, sosiră la capătul celor 5500 kilometri în cele mai favorabile condițiuni fizice și morale.

Jan Bart fiind ca întotdeauna, geograful expediției, anunță în dimineața celei de a treia zi că vor ajunge în fața insulei peste câteva ore numai.

Și cum primarul le lăudase aspectul insulei, văzută de pe mare, bineînțeles, cercetașii hotărâră să scoboare pe mare.

Primarul le spusese numai atât :

— Veți acosta în insulă în partea de vest și veți intra în baia lui Cook, numită astfel după marele explorator.

Când cercetașii văzură desprinzându-se pe azurul mării o mare masă neagră care, după calculele lui Jan Bart, nu putea fi de cât insula, dirijară aeroplanul așa încât s'o ocolească dela distanță.

În partea de vest se apropiară atât în cât să-i observe amănuntele precise și după aceea scoborîră repede în spirală. Aeroc-ul redeveni o barcă.

Primarul le spusese că, intrând în baie, să nu se îndrepte spre fundul ei ci să devieze ceva mai spre stânga până ce fundul va fi mascat de o masă de stânci esite în față.

Așa și făcură.

Se găsiră astfel la adăpost de valuri și de vânt, într'un bazin închis de aproape toate părțile de stânci.

— *Aeroc*-ul va sta minunat aci ! observă Raimond.

— Da, zise Jan Bart. Dar unul din noi va trebui să ră mâie în el, de oarece insula fiind locuită, nu putem ști dacă indigenii, găsimdu-l îl vor respecta. Il vor lua probabil drept un zeu scoborît din cer și îl vor adora.

— Afară numai dacă nu'l vor lua drept vreun spirit rău și'l vor distruge ! zise Marius.

Raimond râse și conchise :

— Desigur, cineva trebuie să rămâie.

— Nu poate fi Zomba, reluă Marius, fiindcă acel care rămâne trebuie să fie în stare, dacă nu să-l facă să zboare cel puțin să-l scoată în largul mării.

— E plicticos ! replică Jan Bart.

Ce hotărâm ?

— O ! E foarte ismplu, zise Raimond.

Azi, doi dintre noi debarcă împreună cu Zomba, mâin. va rămâne de pază unul din noi care a debarcat azi.

Poimăine vom pleca.

Cred că două zile sunt de ajuns spre a vedea toate cu riozitățile acestei insule.

— Cu atât mai mult, zise Marius, cu cât nimic nu n împiedică, după explorarea de azi, să zburăm mâine deasupra insulei și să aterizăm unde vrem.

— Așa mă gândeam și eu, declară Raimond.

Pe când vorbeau nu observau un lucru.

Malurile erau mărginite de stânci întretăiate de mic tanaluri care puteau foarte bine servi de ascunzători. Și dintr'una din acele ascunzători eșiră două piroge grosolane având pe bord vreo zece indivizi.

Când cei patru călători își deteră seama, ele nu mai erau de cât la vre-o doi metri de *Aeroc*.

Se opriră. Și cei zece oameni, în picioare, nemiscați, cu obrazurile lor mici și slabe, cu nasul turtit și ochii apropiați, rămaseră cu gura deschisă, căscând ochii cu un aer de profundă uimire și chiar de frică.

Erau goi, foarte agili, numai mușchi și nervi fără umbră de grăsime ; pielea de un bronz roșcat era acoperită de tatuaje fine iar părul roșcat, de un roșu artificial era înodat în vârful capului.

La fiece mișcare părul acela flutura asemenea unor flăcări.

Când călătorii le făcură semn să se apropie, ei se deteră înapoi cu pirogele. Dar, unul din ei mai înalt de statură și cu părul mai mare, se ridică pe extremitatea dinainte a pirogei sale și arătând cu o mână piroga lui făcea semne spre a arăta că ar schimba-o cu plăcere cu hainele străinilor.

Căci, după cât se părea, aeroplanul nu era pentru ei de cât tot un fel de barcă, doar deosebită ca formă.

Nu trecură nici cinci minute dela apariția celor două piroge și pe toate vârfurile de stâncă se iviră indigeni, cari gesticuiau agitați.

Strigăte ascuțite plecau din toate părțile.

— Ei bine, hai să intrăm în vorbă cu oamenii ăștia, zise Raimond.

— În vorbă, nu e tocmai cuvântul exact, zise Marius, căci vom vorbi pe mutește.

— Nu importă ! răspunse Jan Bart. E tot un mod de a convorbi.

— Cum facem ? Nu putem merge înaintea lor. Printre stâncile acelea, cea mai mică suflare de vânt ar putea provoca o zguduire fatală Aeroc-ului.

— Așteptați ! exclamă Marius.

Se urcă pe parbriz ca să fie mai bine văzut ; și făcu gesturi mari, cari după dânsul, însemnau : „Apropiati-vă ! ne vom urca pe bordul bărcilor voastre.

Probabil că sălbatecii erau deprinși cu astfel de conversații cu navigatorii, de oarece înțelesesă.

Și acela care oferise barca în schimbul hainelor se întoarse spre cei patru cari erau în aceeași pirogă și dete niște ordine, judecând după tonul autoritar al glasului.

Cu o vădită rea voință ceilalți se supuseră și vâsliră re pede până ce Zomba putu prinde cu mâna prora bărcii.

Tinerii discutau asupra celui care să rămâie.

Jan Bart ca întotdeauna cel mai calm, puse capăt discuției.

— Voi rămâne eu !

— Bine ! răspunse Raimond.

Și era să se urce în pirogă, când Jan Bart îl opri.

— Ia seama ! În definitiv sunt mult mai numeroși de cât noi și nu le cunoaștem intențiile.

Dacă sunteți în pericol, trageți un foc de revolver în aer, și voi face imediat să zboare aeroplanul. Văzându-l creș că vor fi atât de îngroziți încât ne vor lăsa în pace.

— De altminteri par foarte pacinici. Uitați-vă cum râd ! observă Marius.

Intr'adevăr, după îndoială, urmă o bucurie copilăreasă, inexplicabilă.

Și cealaltă pirogă se apropiase.

Și vâslașii schimbau între ei cuvinte guturale cu înțoații acute însoțite de gesturi violente. Și la fiecare minut zbuceau în râsete zgomotoase.

Fără a ezita Raimond și Marius săriră în prima pirogă ceea ce nu păru că sperie de loc pe indigeni.

Dar, cei doi cercetași observară că pe fundul bărcii erau sulite cu vârful de silice foarte ascuțite și tăie

— Nu par cine știe ce, xise Marius și totuși sunt arme primejdioase.

— Din fericire, avem pe ale noastre, care nu glumesc. Și Raimond se întoarce la Jan Bart.

— În orice caz, ia seama. Și la primul foc ce vei auzi, vino de ne ia.

Jan Bart, care ca și Marius învățase foarte bine să conducă aeroplanul, se gândi atunci că Zomba îi era cu totul nefolositor.

— Luați pe Zomba. Cu forța lui el face cât douăzeci din omuleții ăștia.

— Ai dreptate !

Zomba nu așteptă să i se mai spuie și sări în a doua pirogă.

Sălbaticii părură impresionați de acel hercul și se retraseră, intimidăți, în fundul bărcii.

Dar Zomba râse arătându-și cele două șiruri de dinți albi și făcându-le semne de prietenie.

Înțeleseră și își reluară locurile.

Raimond îi făcu să înțeleagă că voia să scoboare pe uscat. Ei se supuseră.

Indată ce cei doi cercetași puseră piciorul pe o limbă de pământ care urca ușor spre malul râpos, toți indigenii din jur începură să sară, să alerge și să urce panta.

Ajunseră toți o dată pe un platou pe care sufla un vânt foarte rece.

Departe pe insulă nori albi pluteau la nivelul solului. Cei doi cotători se văzură într'o clipă înconjurați de vreo sută de indivizi.

Era un furnicar de piepturi tatuante cu culori albastre, de lungi plete înflăcărate, de surâsuri bizare printre dinți ascuțiți de ochi ce se roteau în mijlocul albului înconjurat, de desene albastre.

În hainele lor ușoare, pătrunse de umiditatea mării, cei doi tineri tremurau de frig.

Dar mișcarea îi mai încălzi puțin redându-le buna dispoziție.

În jurul lor indigenii se agitară, ținând în mâini câte o sulită, sau câteun mic idol grosolan sculptat și cântând o melopee ciudată și lugubră acompaniată de un fel de legănare a capului și a picioarelor, întocmai ca niște urși care dansează în două labe.

Păreau inofensivi și figurile lor cu tot tatuajul, care le da un aspect sălbatec, erau copilăroase și placide.

Cercetașii și Zomba n'aveau deci nici o teamă.

Văzură înaintând spre ei un individ mai tatuat de cât ceilalți, care purta în părul roșu niște pene lungi și negre. Imediat toți ceilalți încetară de a mai cânta și a dansa și după privirile respectuoase ce întorceau spre bătrân se cu-

noștea ca acesta era șeful lor. Acesta se apropie.

Luă o mână a lui Raimond și una a lui Marius și le apăsă pe umerii săi. Apoi le dete drumul surâzând blând.

Mulțimea aclamă și râsetele izbucniră din toate părțile. Pactul de pace era încheiat.

Raimond și Marius nu mai avură nici o teamă. Șeful îi făcu să înțeleagă prin gesturi să-l urmeze.

Cei trei cercetași îl urmară pe când mulțimea, râzând și gesticulând venea după ei.

După un sfert de oră ajunseră la o aglomerație de colibe de stuf, presărate și strânse între stânci și plaja de nisip.

Bătrânul șef îi invită plecându-se adânc să intre într'una din colibe situată cam la mijlocul celorlalte și dominată de niște stânci de formă rotundă.

Intrarea era atât de joasă în cât fură nevoți să se plece.

Trecură printre două divinități de granit cu chipul sinistru, care străjuiau ușa.

Intrând se pomeniră în întuneric din pricina gloatei de oameni care se îngrămădeau la ușe și împiedicau lumina să pătrundă. În colibă aerul era înăbușitor, dar, șeful dete la o parte pe cei cari astupau ușa așa că putu pătrunde înăuntru puțin aer și lumină.

Cei trei călători priviră în jur.

Văzură pe un pat grosolan făcut din ierburi o bătrână goală și oribilă care părea o strigoaică. Lângă dânsa ședea altă femeie mult mai tânără și grațioasă în ciuda tatuajelor care o acopereau din cap pân în picioare.

Nu li se oferi nimic de mâncare.

Dar șeful luase dintr'un colț niște mici idoli de piatră și le oferea cu un surât plin de umilință, și cu gesturi prin care da să înțeleagă europenilor că ar fi dat idoli, bărcile, soția și fiica și chiar pe supușii săi în schimbul hainelor lor.

Bine înțeles, fu refuzat.

Atunci bătrânul încruntă fruntea și bombăni vădit supărat.

În jurul său, sălbatecii care umpleau încăperea așa încât abia se mai puteau mișca începură să murmure, încruntând sprâncenile și agitând deasupra capetelor sulilele lor ascuțite.

— Oho ! zise Marius. Se strică lucrurile ; am face mai bine să ieșim de aci.

— Intr'adevăr.

Și întorcându-se spre Zomba :

— Deschide-ne drumul încet, fără să faci uz de revolver.

Zomba zâmbi și înaintă spre ușă, făcând doar semn indigenilor să se dea la o parte.

Mulțimea se dete imediat de o parte și de alta și cei doi cineri urmară pe Zomba. Dar le veni îndată un gând, pe care Marius îl exprimă.

Pe când eșeau dea bușilea îi putea lovi cu vreo sulită pe la spate.

— M'am gândit și eu la asta, zise Raimond.

Să ne retragem deci deandaratele.

Și agită securea pe care o scoase de la brâu.

Sălbatecii nu cunoșteau poate revolverul. Dar fierul ascuțit și sclipitor al securei le inspira desigur reflexii salutare, căci nu încercară să-i împiedice de a eși.

Când fură afară, călătorii respirară din răspuțeri aerul curat.

Toți locuitorii satului erau acolo. Vreo două sute în total. Din colibă eși șeful urmat de soția și de fiica sa. În mulțime erau femei și fete și o puzderie de copii. Strigau și rădeau cât îi ținea gura. Iar bărbații agitau sulitele cu un aer amenințător.

— Atmosfera se turbură ! Mii de pipe, zise Marius.

Mi-ar displace să tragem în oamenii ăștia.

Păreau atât de liniștiți la început și-apoi sunt așa de plăpânzi !

— Ei, plăpânzi or nu, dacă devin ostili, trebuie să ne apărăm !

— Nu suntem de cât la un kilometru de țărm obiectă Raimond.

— Atunci, batem în retragere ?

— Da, da, e imposibil să mai rămânem aci

Am văzut că insula e destul de plană ca să aterizăm în zeci de locuri, fără nici o primejdie.

Vederea aeroplanului în zbor va impresiona pe acești sălbateci și le va fi frică să se apropie.

Așa că vom putea căuta acele curiozități despre cari ne-a pomenit primarul.

Le putem vedea din înălțime dela douăzeci sau treizeci de metri numai.

Zomba și Marius, cu securile în mână, îl urmară ; și înaintară spre țărm, uitându-se în dreapta și în stânga și întorcându-se ca să observe pe indigeni.

Aceștia începură să dea semne de furie.

La un strigăt răgușit al bătrânului, ei formară un pluton compact în mijlocul cercului de stânci din care eșeau în momentul acela străinii.

Cei zece sau doisprezece din primul rând agitară sulitele în aer și le asvârliră cu putere.

Șuerând ca niște săgeți, sulitele zburară și exploratorii fură nevoiți să facă un salt spre a se feri de ele.

— Dacă încep să ne atace, trebuie să le dăm o lecție ! exclamă Marius.

— Să încercăm să fugim. Nu sunt încă decise ce să facă. Poate că vom putea să ne depărtăm atât încât să nu mai fim în hătaia armelor lor.

— Bun. Dar, mii de pipe nu e tocmai glorios s'o ştergem ca nişte iepuri.

— Ei şi, nu vrem doar să batem vreun record de curaj. Să încercăm să eşim din această primă aventură fără vărsare de sânge.

Mi-ar părea rău să lovesc pe oamenii ăştia fără nevoie.

— În fond, sunt şi eu de părerea ta, zise Marius.

Mergem ?

— Mergem.

Făcură o clipă front în faţa indigenilor, al căror prim rând se reînnoise şi apoi, brusc, întoarseră spatele şi o luară la fugă.

Strigăte ascuţite izbucniră în urma lor.

Marius, care se uita înapoi, văzu că erau urmăriţi.

Dar, ajunseră pe stânca ce forma malul înainte ca vreuna din sulite să-i fi putut atinge.

Pirogele rămăseseră în canal şi nimeni nu le păzea.

Raimond sări într'una din ele, urmat imediat de Marius şi de Zomba şi ajunseră repede la aeroplan.

— Ei bine ! zise Jan Bart, mi se pare că v'aţi luat picioarele la spinare !

Ceilalţi râdeau cu poftă.

— Dar de ce râdeţi aşa ? întrebă ligurul, amuzat şi el de râsul lor.

Mi se pare c'ar trebui să vă fie ruşine c'aţi şters-o în modul ăsta !...

— Nu-ţi bate joc de noi, Jan Bart ! zise Raimond. Ca să nu fugim ar fi trebuit să luptăm ; deci să ucidem vreo cincisprezece şi să riscăm şi noi să fim răniţi sau chiar ucişi de o sulită, fără profit pentru nimeni.

Să-i lăsăm în pace şi să zburăm pe deasupra insulei.

Vom putea s'o vizităm în linişte căci sunt sigur că, după ce ne vor vedea zburând, vor fi atât de aiuriţi şi de înspăimântaţi în cât nu vor mai eşi din vizuinile lor.

În vârful stâncilor apăreau sălbaticii agitând sulitele şi scoţând strigăte ascuţite.

Dar nici unul nu îndrăsnea să sară în pirogă spre a se apropia de aeroplan.

Probabil că mai de mult vreo navă ancorase întâmplător în baie şi desigur că se petrecuseră aceleaşi scene iar un atac riscat al sălbaticilor îi costase probabil atât de scump în cât îşi aduceau încă aminte de cele ce păţiseră.

— Vedeţi, observă Raimond, acum le e frică.

Cu tot numărul lor nu îndrăsnesc să se apropie, deşi cred că şi aparatul nostru e o corabie cu ori care alta.

Vor fi şi mai înspăimântaţi şi mai prudenţi când vor vedea că e şi o pasăre.

— Cred şi eu, n'au mai văzut aşa ceva ! zise Marius.

Să le dăm deci un spectacol gratuit.

Și întorcându-se spre țarm striga .

— Meeting de aviație gratuit ! Atenție ! Ridicați capetele și uitați-vă în aer !

Se așează în scaunul său și adăugă, mucalit :

— Dar, băgați de seamă să nu schipați, căci v'ar cădea pe nas !

Aeroplanul lunecă încet pe apă.

Raimond descrie un semicerc spre eșirea băiei care era destul de largă.

Un minut după aceea Aeroc-ul decola zburând în diagonală perfectă.

Primul gând al aviatorilor fu să observe atitudinea indigenilor.

Mai întâi nu-i văzură.

Apoi observară niște puncte negre la nivelul solului.

Priviră mai bine, apropiându-se de mal și constatară că toți indigenii erau prosternați cu fruntea la pământ, nemîșcați ca și când ar fi fost morți.

Instinctul lor războinic fusese nimicit de spaima superstițioasă.

— Bun. Să nu ne mai ocupăm de ei și să facem cercetările, care ne interesează, zise Marius.

Suprafața insulei Paștelui, după cum le explică Jan Bart, e de 8000 hectare; deci, destul de vastă spre a le permite să aterizeze cât mai departe de locul unde avuseseră primul contact cu indigenii.

Dar, curiozitățile acestei insule, se găseau după cum le spusese primarul, în mare parte în vecinătatea băiei lui Cook.

Raimond zbură în jurul ei.

Și Jan Bart care observa terenul ce se întindea la cincizeci de metri dedesubt, văzu, înșirate dealungul malului, pe un fel de plajă despărțită printr'o stâncă de locul unde rămăseseră prosternați indigenii, niște forme înalte, care păreau oameni de piatră.

— A ! da ! mi-aduc aminte !

Cum de uitasem ? Astea sunt statuiele.

Marius ridică capul, uimit.

— Care statui ?

— Statuile din insula Paștelui ! nu ști ? Sunt celebre !

— Le vezi !

— Desigur !

Raimond, poți ateriza acolo pe platforma aceea care domină marea.

Raimond se plecă.

— Văd statuile. Acele forme negre, în fundul platoului.

— Da.

— Ei bine, vom ateriza în apropierea lor

Un minut după aceea aterizau.

Priviră în jurul lor.

În fața lor se ridica o masă înaltă formată din blocuri enorme puse unul peste altul și reținute, fără ciment, prin propria lor greutate. Domina, de o parte imensitatea mării, de cealaltă o câmpie tristă și pustie în fundul căreia se vedeau niște cratere stinse.

Grămada de pietre avea o formă omenească fără brațe.

Picioarele făcute din două coloane pătrate erau legate unul de altul. Deasupra trupului format din cinci sau șase blocuri pătrate, o singură piatră mai mare de cât celelalte și aproape rotundă simula capul.

Figura era cioplită în mod grosolan, copilăresc; dar avea o expresie înspăimântătoare care da fiori.

Și se desprindea pe cerul mohorit, fantastic de mare.

Întorcând capul, călătorii văzură la vreo cincizeci de metri mai departe o altă statuie, apoi alta și o a patra dincolo de aceasta.

Printre aceste statui în picioare, erau altele culcate la pământ la picioarele pedestalelor de granit pe care se înălțau pe vremuri.

Un cataclism le doborâse, pe când celelalte rezistaseră.

Peisagiul era atât de dezolat și de tragic în cât cei trei europeni și mai ales Zomba avură impresia că statuiele se apropiau. Și nu-și puteau lua ochii dela aceea pe care o vedeau în fața lor.

Schimbările de lumină provocate de norii cari acopereau din când în când soarele, erau atât de brusce în cât enorma figură părea că se mișcă.

— Nu e bizar, afirmă cu voce înăbușită Jan Bart, e înspăimântător.

— Da, aprobă Raimond; mai ales dacă te întrebi în ce mod au fost ridicate.

Fiecare din blocurile acestea cântărește mii de tone.

Ce rasă trăia în antichitate prin aceste locuri, ca să fi avut ideea și forța de a înălța astfel de monumente?

— Haidem să vedem și pe celelalte. Un fel de farmec misterios îi atrăgea spre acei coloși, făcându-i să-și uite și de aeroplan și de indigeni pe care îi presupunea încă prosternați dincolo de creasta stâncoasă.

Se întrebau ce reprezentau acele statui fantastice.

Unele din ele prezentau la bază semne cabalistice.

Și puneau mii de ipoteze asupra prodigiosului trecut al Insulei Paștelui, regretând că n'aveau la îndemână documente care să-i fi lămurit asupra misterului acelei insule pierdute în plin Ocean și locuită acum de indigeni cari, judecând după aspectul lor plâpând, nu puteau fi de aceeași rasă cu constructorii acelor monumente atât de colosale.

Tot vorbind și discutând, nu băgară de seamă că trecuseră mai multe vâlcele depărtându-se mereu de locul aterii-

zarii, din pricină că descopereau mereu alte statui, în picioare sau culcate, dar deosebindu-se între ele ca formă.

Totuși, cum în toate peripețiile prin care trecuseră păstrasera obiceiul de a mânca la ore fixe, stomacul lor care nu împărtășea aceleași preocupări de curiozitate intelectuală, începu să protesteze.

Marius, ca de obicei, fu primul care-și dete seama.

— Mii de pipe ! mi-e foame !

— Și mie, adăogă Raimond.

— Ași mânca cu plăcere, completă Jan Bart.

Și Zomba, pe care gândul mesei îl distra dela monștrii din jur, murmură :

— Stai bun mâncare !

— Ei bine, declară Raimond, să ne întoarcem pe unde am venit și să luăm masa pe bordul Aeroc-ului. După amiază vom zbura deasupra insulei ca s'o cunoaștem mai bine. Și la noapte vom căuta s'aterizăm într'un loc liniștit ca să ne putem odihni și să fim în stare mâine să vedem toate curiozitățile insulei.

Și porniră repede înapoi.

Dar după câteva minute, rămaseră surprinși nevăzând aparatul.

Nu vedeau de cât niște vâlcele succesive, însemnate prin câte una sau două statui, în locul platformei pe care scoboriseră.

— Mii de pipe ! mi se pare că ne-am depărtat prea mult !

— Chiar așa ! exclamă Raimond.

După ceasul meu, la care am uitat să mă uit, umblăm de două ore.

— Cum se poate ? întrebă Jan Bart încremenit.

— Două ceasuri ? Nu mi-ași fi închipuit niciodată.

Se gândiră câteși trei la aeroplan.

— La naiba ! l-am lăsat singur două ore și încă la două sute de metri de indigeni ! strigă Raimond.

— Oh ! să sperăm c'au rămas prosternați.

— Pe toți dracii ! nu sunt de loc liniștit ! exclamă furios, Marius !

Și o luară la fugă, făcând astfel într'o jumătate de oră drumul pe care-l străbătuseră în două ore.

Dar, când ajunseră la platformă, pe care o recunoscuseră după forma specială a statuielor și după creasta stâncoasă care o închidea se opriră, străbătuți de un fior și simțind o sudoare rece pe tot corpul.

Aeroc-ul nu mai era acolo !

CAPITOLUL IV

In căutarea „Aeroc”-ului

Cateva clipe rămaseră ca împietriți.

Acea dispariție li se părea ceva mai mult de cât extraordinară.

Peisagiul devenise și mai lugubru. Razele intermitente ale soarelui învăluit de nori dădeau lucrurilor din jur o culoare gălbuie de un efect bizar.

Norii la nivelul solului aveau reflexe bronzate, sinistre.

Și marile statui negre a căror umbră se mișca sporeau acea impresiune lugubră.

Aeroplanul cu prezența sa, care evoca mișcarea și viața, ar fi însuflețit acel peisagiu de moarte.

Dar, nu mai era acolo.

Și totul în jur părea amenințător.

Marius dete cu violență din umeri.

— E stupid ceea ce facem. De sigur că indigenii l-au luat de-acî. L-au tras pe roate și îl vom găsi dincolo de creasta asta de stîncă.

— Haidem în pas de cursă ! ordonă Raimond.

Zomba îi precedă și cu picioarele lui lungi ajunse cel dintâi la creastă, pe care se urcă cu repeziciune.

Deacolo, sus, văzură mica baie, canalurile, stîncile, printre care și pe aceea în pantă pe care se urcaseră la satul indigen, dar nici un Aeroc !...

Singurătate ! pustietate absolută.

— Mii de pipe ! urlă Marius. A început să-mi fiarbă sângele.

— Să ne scoborîm ! comandă Raimond care încerca să-și înfrîneze furia.

Dar Zomba se și rostogolea din vârful crestei. În cinci minute ajunseră în sat. Priviră în jur. Nimeni ! Marius intră în patru labe în coliba șefului. Era goală.

Atunci, aproape zăpăciți, pierzându-și puțin câte puțin

Pretutindeni gol, tăcere, pustietate.

S'ar fi zis că un cataclism măturase, în trecere, orice viață omenească.

Se vedeau prin colibe și în vecinătatea lor obiectele a-bisnuite : vâsle, idoli, sulite, vase grosolane.

Cei patru inși se reîntâlniră în mijlocul satului, privityndu-se cu ochii răătăciți.

Natura în jurul lor lua un aspect din ce în ce mai posomorît. Norii acopereau tot cerul și soarele se ascunse cu totul. Incepu să cadă o ploaie deasă. Orizontul era complet închis de craterele, care apăreau și dispăreau printre nori, toate egale, în formă de conuri, de aceeași culoare brună gălbue.

Dar cercetașii nu simțeau ploaia, nu vedeau pelsagiul. Se priveau fără să poată exprima întreaga lor desnădejde.

În colibe nu era nimic de mâncare.

Aveau presimțirea că toată populația se retrăsese în vizuini inaccesibile unde în mod inexplicabil târâseră aeroplanul.

Toate astea erau atât de neașteptate de enigmatice mai ales, în cât câteva minute cercetașii rămaseră absolut încremenți.

Un tunet violent făcu să tremure văzduhul.

Acel zgomot brusc fu ca o descărcare electrică pentru eroii noștri, cari-și reveniră în simțire.

— Nenorocire ! strigă Marius cu glas sugrumat. Mi s'a părut că înnebunesc. Dar, tunetul, m'a deșteptat. Ei ! Raimond ! Jan Bart ! Zomba !

Cei interpelați tresăriră și ochii își recăpătară expresia de inteligență pierdută cu câteva minute în urmă.

— Haide ! spuneți ! ce facem !

Raimond cu glas liniștit și autoritar răspunse :

— Nu sunt două lucruri de făcut. Nu e decât unul : să căutăm aeroplanul.

Jan Bart aprobă cu energie.

Marius urlă :

— Să-l reluăm cu orice chip ! Chiar de ar trebui să distrugem toată populația.

Aeroc-ul e viața noastră ! gloria noastră ! E trecutul nostru ! viitorul nostru !

O exaltare febrilă urmă prostrației inconsciente. Nu mai simțeau foamea.

Zomba care se învârtea ca o fiară în colivie, bombănea mereu :

— Merge ! merge !

— Bine, bine ! Mergem ! dar încotro ?

Mintea lor chinuită nu le sugeră o soluție unică. Oscila între sute de planuri zadarnice și irealizabile.

Dar, Raimond asupra căruia apăsa responsabilitatea de șef, făcu o efortare mintală.

— Ascultați. Un sfert de oră mai mult, sau mai puțin nu contează.

Acuma ne e foame și trebuie să mâncăm. Vom fi mai în putere și deci mai liniștiți.

Ați văzut ceva prin pustietatea asta care să se poată mânca ?

— Nimic. Răspunseră camarazii săi.

Dar Zomba declară.

— Eu ai bun mâncare !

Făcu un semn, care însemna : așteptați ! și dispăru în fugă.

După puține minute reapăru ținând de urechi patru iepuri cari se zbăteau cu disperare.

Raimond și Marius își aduseră aminte că sosind în sat văzuseră într'adevăr, cete de iepurași cari păreau că trăiau în preajma caselor întocmai ca pisicile și câinii domestici.

Se vâriseră în vizuinile lor îndată ce începuse ploaia sau că indigenii îi luaseră cu ei.

Dar Zomba descoperise patru :

— Eu văzut gaură adineaori ; eu pus acuma mâna înăuntru ; și luat iepurii din gaură.

În mai puțin de zece minute iepurii fură uciși, jupuiți, goliți și înfipti, în loc de frigare, în două crăci luate dela una din colibe, care fu dărâmată ca să aprindă focul cu ea.

Pe când ceilalți se ocupau cu friptura, Marius scotoci prin colibe ca să găsească ceva legume sau făină, dar în zadar.

Trebuiră să se mulțumească să mănânce carnea fără care și fără pâine și servindu-se drept furculiță de cuțitul de buzunar.

Zomba rupse dintr'un dud, — care părea singura specie de pom prin acea regiune, — câteva frunze în care înfășură cei doi iepuri rămași intacti, îi legă în basmaua dela vâț și îi puse în spinare.

— Acum, înainte ! ordonă Raimond.

— În ce parte ?

— Să căutăm urmele indigenilor, cari au plecat de aci în masă.

— Să nu mai căutăm aici, întrerupse Marius. Ce idioți suntem ! După aeroplan trebuie să ne luăm.

Să ne întoarcem acolo, unde-l lăsasem și să ne luăm după urmele roților.

— Sunt și mai ușor de urmărit de cât acelea ale indigenilor, zise Jan Bart. Chiar pe terenurile pietroase, de pildă, poate să fi lăsat vre-un semn pe când urmele picioarelor goale nu s'ar mai putea vedea.

— Ai dreptate ! zise Raimond

Mergând în fuga, cei trei cercetași, și Zomba ocoliră creasta de stânci și reveniră pe platoul de unde Aeroc-ul dispăruse în mod atât de misterios.

Ajunseră la locul unde se opriseră după aterizare și, cum solul era destul de moale găsiră imediat urmele roților. Văzură și numeroase urme de picioare goale.

După acele urme ghiciră aproximativ cele întâmplare.

După ce trecuse primul moment de spaimă, indigenii năvăliseră pe platou și înconjuraseră aeroplanul; și atin-gându-l de sigur înțeleseseră că-l puteau mișca din loc. Erau, desigur, destul de inteligenți de vreme ce înțeleseseră, că împingând aeroplanul îl puteau deplasa.

Și cum, aparatul aerian, pe care ei îl credeau poate o divinitate oarecare, nu le făcea niciun rău, îl împinseră și îl traseră după dânșii.

Aceasta fu deducția posesorilor aeroplanului, când văzură urmele ce mergeau din spre vest spre est.

Aci era un fel de plai lunguet și puțin înclinat pe a cărui iarbă urmele se distingeau foarte bine.

După ce făcură doi kilometri scoborînd mereu ajunseră în fața unui imens bazin de stânci, care trebuia să fi fost un crater stins de mult devreme ce, în centru se vedea de departe o depresiune, poate chiar o gaură adâncă.

Dar aci nici o urmă.

Terenul pietros și spălat de bura de ploaie care ținea de mai bine de o jumătate de oră, nu prezenta nici o urmă.

Mergând, în mod mecanic, tinerii ajunseră pe marginea depresiunii, care li se înfățișă ca o gaură de formă ovală, de o adâncime ce se pierdea în întunerec și cu pereții perpendiculari.

Nu se putea să fi dispărut pe acolo. Gaura avea, ce e drept, un diametru suficient ca să poată trece aparatul, dar fundul se pierdea în întunerec. Și pereții absolut netezi n'ar fi putut permite o scoborîre.

Cei patru călători, împărțindu-se, străbătură în lung și în lat imensul bazin natural.

Ei examinau cu atenție marginea, sperând să regăsească urmele în vreun punct căci se gândeau că sălbatecii după ce traversară de-a curmezișul acel spațiu își continuaseră calea de partea cealaltă.

În adevăr, Zomba se opri deodată, chemându-i.

Alergară după dânsul, îl ajunseră și, pe terenul ce se înălța până la baza craterului, — care apăsarea și dispărerea printre nori, — văzură urmele pierdute.

Dar nu le regăsiră de cât pe o distanță foarte scurtă, din pricină că terenul redevenea pietros și acoperit de bolovani negricioși cari ca formă și culoare erau întocmai ca lava vulcanilor.

Și pe o distanță de mai mulți kilometri nu se mai distingea iarăși nici o urmă.

— Să urmărim direcția urmelor pe nisip zise Raimond.

Se gândea că indigenii merseseră în linie dreaptă ca și ei.

După două ore de mers anevoios pe pietre care se rostogoleau la fiecare pas, uzi până la piele și istoviți, cei patru călători ajunseră la baza craterului ale cărui margini externe se ridicau ca un zid perpendicular.

În cursul celor două ore tunase neconținut.

Și, acolo, în fața aceluia zid de lavă neagră, erau nevoiți să mărturisească neputința de a găsi urmele acelor cari le furaseră aparatul.

Nimic nu dovedea că ajunseseră aci, sau în altă parte.

Dar, era evident, că la picioarele acestui zid n'aveau de ce să se fi oprit.

Inconjuraseră desigur craterul spre dreapta, sau spre stânga.

Și deși nu era de cât patru după amiazi, terenul nu era luminat de cât de un fel de reverberație gălbuie și de lumina fulgerelor.

Și ceața se făcea din ce în ce mai deasă.

După zece minute de așteptare zadarnică, cercetașii constatară că nu mai vedeau nici la douăzeci de pași. Cinci minute după această constatare, aproape nu se mai vedeau între ei.

Și impresia de ostilitate ce le inspira natura sălbatecă din jur, ajunse să le insufle acea frică irațională, fizică și morală în acelaș timp, care împinge la toate nebuniile.

CAPITOLUL V

Dela desnădejde la luptă

Obscuritatea deveni în curând completă ca în timpul nopții.

Prin ceața groasă nici fulgerele nu se mai vedeau de cât ca niște slabe licăriri. Și uraganul izbucni cu o violență extremă. Picăturile de ploaie deveniră mari și grele și cei patru călători fură udați până la piele. Un vânt înghețat sufla cu îndârjire.

— Senzația de frig potolindu-le înfrigurarea, le redete puțin sânge rece.

Și Raimond vorbește :

— Trebuie să ne adăpostim.

În adevăr nu puteau rămâne expuși la vânt, la frig, la fulgere și la ploaie.

— Primarul dela Punta-Arenas ne-a spus că insula e plină de grote sau caverne. Să căutăm una.

— Să mergem dealungul zidului, propuse Marius.

Era singurul mijloc ca să nu se rătăcească unul de altul și să nu cadă într'una din acele găuri provocate de natura vulcanică a terenului.

Sgribuliți de frig, merseră pe lângă perete pe care-l pipăiau cu mâinile. Vădă să aprindă lămpile electrice de buzunar, de care nu se despărțeau niciodată, dar, raza luminoasă era înăbușită de ceață, așa că nu lumina aproape de loc. Se mulțumiră deci să pipăie zidul cu mâinile ca să se orienteze.

Raimond trăgea repede după dânsul pe ceilalți trei, dar Jan Bart îi spusese să încetinească pasul.

— Te expui la un pericol foarte grav, alergând astfel ! Presupune că ajungi pe marginea vreunui șanț adânc, sau a vreunei râpe ai dispărea în fundul lor înainte de a le vedea. Afară numai dacă un fulger puternic, nu ți-ar lumina chiar în momentul acela. Dar, e mai bine să nu te bazezi de așa noroc

— Ai dreptate.

Și Raimond înaintă mai încet.

Din când în când Marius aprindea lampa ca să se uite la ceas.

Socotise deja că făcuseră două sferturi de oră, când Raimond strigă :

— Stați !

Cred c'am găsit !

Toți se apropiară de dânsul și executară numai de cât ordinul ce le dăde de a aprinde lămpile și de a concentra lumina lor asupra unui punct pe care îl indică cu propria lui lampă.

Și toți văzură o deschizătură în zidul de piatră.

Marius proiectă raza de lumină pe jos, urmat de ceilalți care uzară de aceeași precauțiune. Și se simțiră imediat la adăpost de ploaie și de vânt.

Apoi, își deteră seama că în interiorul cavernei ceața era mai puțin deasă, de oarece lămpile luminau mai bine.

Brusc, Marius descoperi în fundul cavernei o gaură întunecoasă și se îndreptă într'acolo, urmat de ceilalți.

După ce făcură câțiva pași se găsiră într'un soi de încăpere, în care ceața nu pătrunsese și lumina electrică se proiecta cu toată puterea.

Văzură că era o grotă vastă, cu urme umane recente, de oarece într'un colț printre pietre erau câteva bucăți de lemne carbonizate așezate simetric. Alături era o grămadă de vreascuri uscate, în care Jan Bart recunoscuse crăci de dud singurul soi de pom, care constituia vegetația insulei împreună cu iarba de pe câmpii și un fel de mușchi.

— Însfârșit, observă Marius, am început să raționăm și să vedem limpede. Norocul se va întoarce. Ploua, sufla vântul, eram înghețați, mergeam pe dibuite prin ceață ; și acum suntem la adăpost și un foc bun ne va încălzi.

— Și cum Zomba a avut precauțiunea să ia cu dânsul cei doi iepurași, ne vom putea repara forțele pierdute, completă Raimond.

— Să sperăm că norocul va continua și că mâine ne vom regăsi aeroplanul. În noaptea asta e zadarnic să mai căutăm zise Jan Bart.

Temperatura din grotă era mult mai puțin rece ca cea de afară.

Și pe când Zomba aprindea focul, cercetașii se grăbiră să-și scoată hainele ca să le usuce. Dar fură nevoiți să-și scoată și cămășile căci erau ude learcă, ca și când ar fi fost băgate în apă. Flacăările se înălțară voioase și atunci și Zomba se desbracă. Învârtindu-se în jurul focului simțiră pătrunzându-le în oase o căldură binefăcătoare care le redete forțele.

Când însfârșit, încălziți și îmbrăcați cu hainele uscate,

manucara mîntura și băură câte o înghițitură din ceaiul pe care, din fericire, îl mai aveau în sticla ce o purtau totdeauna la ei, simțiră o energie nouă, care îi îmboldea să facă ceva.

Erau abia orele șapte seara. Marius se duse să vadă dacă mai ploua. Se întoarse imediat.

— Nu se poate eși. Uraganul e în toi. E un adevărat potop.

— Ce liniște e aci, observă Jan Bart.

Grota era așezată astfel în interiorul stîncii încât vîntul nu putea pătrunde. Nici zgomotul de afară nu se auzea prea mult.

— Ei bine, zise Raimond, trebuie să ne resemnăm. Să sperăm cel puțin că indigenii nu ne-au distrus aeroplanul.

Că-l vom găsi e mai mult ca sigur, chiar de va trebui să explorăm insula bucățică cu bucățică.

— Numai de nu l-am găsi făcut bucățele ! insistă Marius.

După o oră de discuție asupra cauzelor aceluia furt, care desigur erau de natură superstițioasă își deteră seama de zădărnicia vorbelor, care erau, poate, departe de realitate.

— Destul ! zise Raimond. Flecăreala nu ne servește la nimic și e mai folositor să ne odihnim. Sper că furtuna va înceta pînă mâine dimineată și reînviorați de somn, vom putea porni în căutare.

Sfatul era înțeleptesc și fu urmat. Dar, din prudență, stabiliră ronduri de veghe. Zomba fu primul care se puse de pază. Peste două ore trebuia să-l înlocuiască Marius, apoi Raimond și Jan Bart. Din opt ore deci, fiecare avea să doarmă câte șase.

Fumul de la foc se strânsese în partea de sus a grotei și nici nu era prea gros deoarece lemnele foarte uscate, cum fuseseră acelea, ard aproape fără fum.

Temperatura era atît de dulce, în cât cei trei cerceau și se întinseră să doarmă cu o adevărată voluptate.

Noaptea nu fu turburată de nici un incident.

Cînd se treziră după ce-și spălară ochii și gura cu puțin din ceaiul, care mai rămăsese în flacon, eșiră la șase de dimineată din grota în care adormiseră la nouă seara.

Și eșiră cu stomacul gol, neavînd nimic cu ce să dejuzeze.

Problema mîncării îi preocupa oarecum de oarece nu văzuseră în insulă nici un fel de sălbăticiune pe care s'o poată vîna. Dacă nu izbuteau să găsească aparatul în ziua aceea trebuiau cel puțin să ajungă la vreun sat, ai cărui locuitori să nu fi plecat luînd cu ei toate proviziile.

Văzură cu plăcere că soarele strălucea pe un cer aproape complet senin. Spre răsărit se vedea ce e drept o perdea de nori, dar restul cerului era de un albastru palid.

— Vom avea o zi suportabilă ! declară Marius.

Și câteși patru nu se putură opri de a nu zâmbi soarelui, deși n'aveau idei vesele. Se consultaseră în grabă asupra celor ce aveau de făcut. Să meargă la întâmplare nu le prea plăcea. Preferau să facă o investigație sistematică.

Se gândeau că aeroplanul nu era poate departe de bizarul bazin pe care-l străbătuseră în ajun.

Urmele pe care le descoperiseră pe marginile aceluia bazin îi convinseseră că sălbatecii nu merseseră în fugă. Și era ușor de dedus că trebuiau să se fi pus la adăpost de furtună în timpul nopții. Deci, hoții aeroplanului nu puteau să fie departe.

Hotărîră să exploreze terenul din jurul bazinului și își amintiră că umblaseră pe un teren acoperit cu pietre sgronțuroase și pe care nu era nici o urmă.

— Primul lucru, zise Raimond, ar fi să ne dăm seama de configurația exactă a regiunii în care ne găsim.

— E ușor !

Și Marius le arăta lângă grota din care eşiseseră niște ridicături destul de înalte pe care se puteau urca.

Muntele, care era un vechiu vulcan se înălța formând două piscuri : primul n'avea de cât vreo cincizeci de metri iar al doilea o sută.

De jos, cel mai înalt părea inaccesibil. Dar pe al doilea se puteau cățăra. De acolo, dominând tot terenul dela picioarele muntelui puteau să-și dea seama de configurația insulei și de direcția probabilă pe care o luaseră indigenii.

În zece minute, cercetașii, precedați de Marius urcară primul pisc. Ajunseră pe un spațiu îngust, care se înălța într-o parte deasupra terenului neted, iar în cealaltă înainta deasupra unei cavități, care trebuia să fi fost un crater stins. Dincolo de acel carter era baza celui de al doilea pisc.

Cercetașii observară câmpia.

Examinară insula ce se întindea în fața lor până la mare, cu binoclul pe care-l purtau totdeauna la ei și iată ce văzură :

La picioarele piscului pe care se găseau, se întindea terenul pietros care mergea până la bazinul neted în care se afunda câmpia. La extremitatea acesteia, satul cu colibele sale de stuf, unde fuseseră conduși de sălbateci.

Dincolo de toate astea, Oceanul. La stânga o câmpie întretăiată de vâlcele, extrem de aride și presărată cu ciudate piramide negre. La intervale, între piramide statui colosale fără corp. Erau niște coloane ce eșeau din pământ și formau gâtul unui cap monstruos, care se distingea perfect deasupra. În dreapta, în apropiere, o serie de vulcani stinși, ce mergeau până la țărmul mării și închideau spațiul acoperit de pietre din jurul bazinului.

— In definitiv, declară Raimond, indigenii n'au putut merge de cât în stânga, căci în dreapta îi opreau vulcanii.

Din stânga se poate merge în toate celelalte părți ale insulei.

— Să ne uităm în partea aceea, răspunse Jan Bart.

— E și părerea mea, adăogă Marius. Să mergem până în centrul bazinului și-apoi s'o luăm spre stânga, unde poate vom regăsi urmele.

— Nu vă faceți iluzii ! sfătui Jan Bart. Ploaia violentă și continuă trebuie să fi șters orice urme, dacă au existat.

— De acord. Dar totuși rămân la planul meu.

— Și eu sunt de aceeași părere, întrerupse Raimond.

— Și eu tot așa, adăogă Jan Bart.

Fără să mai spuie o vorbă, scoborîră.

Regăsiră jos pe Zomba, care îi aștepta și îi comunicară în două cuvinte hotărîrea ce luaseră.

Negrul aprobă, dând din cap, ca de obicei.

Ajunseră repede la cavitatea asupra căreia se plecară a-țenți. Și se priviră încremeniți.

— Ați auzit ? întrebă Raimond.

— Da !

— E oameni acolo ! șopti Zomba.

Zgomotul nu era destul de deslușit spre a afirma că era produs de oameni. Se putea să fie vreo cascadă îndepărtată sau niște animale.

Dar, era cert că dinăuntru cavității se auzea ceva.

Impinși de acelaș gând se culcară la pământ, lipind urechea de marginea cavității. Ascultară timp de cinci minute.

Apoi Jan Bart zise uimit :

— Totuși e adevărat ! Vorbește cineva acolo înăuntru.

— Da ! da !

— Mii de pipe ! dac'am înțelege limba indigenilor, sunt momente când s'ar desluși chiar cuvintele, după cât mi se pare !

— În tot cazul, e incontenstabil un fapt, murmură Raimond. În cavitatea asta sunt oameni.

Jan Bart murmură :

— Aceia pe cari îi cunoaștem, sau alții ?

— Dar cum s'au scoborit aci înăuntru ? zise Marius încet.

Priviți pereții ce perpendiculari sunt. Nici chiar dacă s'au scoborit cu frânghii nu văd nimic de care să le fi putut lega.

— Trebuie să fie altă intrare ! zise Raimond.

— Bine înțeles, confirmă Jan Bart. O grotă asemenea cu aceea în care am dormit noi azi noapte și care prin coridoare subterane dă acces la caverna care e în fundul cavității

— Dar, cum să găsim grota ? întrebă Raimond.

— În definitiv, mii de pipe ! există ; și dacă e vastă de-a-gură că au ascuns aeroplanul într'însa.

— Să nu mai pierdem timpul ! conchise Raimond, ridicându-se.

Și dacă ne găsim în fața vreunei cavități accesibile, să intrăm și să cercetăm pretutindeni. Lămpile ne pot servi încă multe ore.

Porniră deci, spre sud spre câmpia întretăiată de vălele și presărată cu statui și piramide.

Le trebui numai un sfert de oră ca să iasă din bazinul pietros și să străbată spațiul acoperit de pietre sgronțuroase care-l înconjură.

Se găsiră pe un teren acoperit de iarbă și ud încă de ploaia căzută în ajun.

Mergeau repede, privind cu precauțiune în jur.

La fiecare cinci minute se opreau ca să creceteze cu binoclul terenul ce se întindea de o parte până la cratere, de cealaltă până la țărmul râpos al mării.

Nu zăreau nimic suspect.

Nici oameni, nici animale, nici grote. Intre timp, norii de la orizont începuseră să se urce pe cer. Și în curând ajungând soarele, îl acoperiră.

Din toate părțile norii mici și mari se îngrămădeau cu repeziciune, așa că tinerii puteau prevesti, fără teamă că se vor înșela, o nouă ploaie și chiar o nouă furtună pentru după amiază.

— Trebuie să ne grăbim ! declară Raimond. Nu-mi surâde ideea de a mă găsi în aer liber când va izbucni furtuna.

Dacă om mai avea mult de umblat nu știu zău, ce vom face.

Aceste cuvinte îi făcură pe toți să grăbească pasul și în curând lăsară mult în urmă bazinul.

Zomba, cu picioarele lui lungi era totdeauna înaintea celorlalte vreo sută de metri.

De câte ori găsea în cale vreo piramidă pe care se putea urca, se cățara cu repeziciune și de acolo, sus, cerceta orizontul.

Tinerii erau gata să-i urmeze indicațiile.

Până la amiază umblară fără a da de sfârșitul acelei câmpii lugubre, presărată de piramide negre și de oribile capete fără trup.

Foamea începea să-i incolțească. Ceasurile arătau ora douăsprezece, dar, după cum spunea Marius, stomacurile arătau ora patru după amiază.

Zomba dându-se jos de pe piramide, se opri așteptându-și stăpânii.

— Eu ai foame. Eu cauți vânat,

— Da, dar nu te depărta, recomandă Raimond și caută să nu tragi vreun foc!

Zomba râse.

— Eu când vezi iepurași, fugi mai iute decât el și îl prinzi.

— Bine! du-te dragul meu Zomba! zise Marius.

— Numai, adăoga Jan Bart, caută să nu ne pierzi din ochi. E destul că avem de căutat *Aeroc*-ul. Nu mai complica situația făcându-ne să te mai căutăm și pe tine.

— Nu, nu, eu urci piramide și vede mereu pe voi.

Și negrul plecă.

— Să sperăm, zise Raimond, că ne va aduce ceva de mâncare.

Mergeau fără vreo țintă hotărâtă. Urmau pe de o parte instinctul și pe de alta accidentația terenului.

Se gândeau că indigenii, ca să tragă aeroplanul trebuiau să fi mers pe drumurile mai carosabile, — dacă se poate aplica această expresie unei câmpii pe care nu era nici un soi de drum.

Și mergând astfel, ajunseră la poalele craterelor.

Cavitățile ce apăreau înaintea lor deveneau din ce în ce mai numeroase și mai vaste.

În adevăr, la picioarele munților se deschideau în rețele de stânci nenumărate cavități, care, printr'un capriciu al naturei începeau prin a fi foarte mici și creșteau în înălțime și adâncime pe măsură ce tinerii înaintau de-a lungul poalelor munților.

La început n'avură de ce să exploreze cavitățile, acestea fiind prea mici. Dar, pe măsură ce ele se adânceau, fură nevoiți să pătrundă într'insele spre a le explora. Mergând, le numărau, pentru ca, la întoarcere, să le servească de puncte de recunoaștere.

Jan Bart era acela care număra.

După ce vizitară în zadar și a douăzeci și doua grotă, se pomeniră în fața unei bruscii cotituri a muntelui care o lua spre stânga, pe când spre dreapta se iveau o pantă răpoasă, fără umbră de vegetație și acoperită de bucăți de stâncă fărâmițată.

În momentul în care cercetașii se pregăteau să ocolească acea pantă, trecând printr'o strâmtoare formată între ea și munte, se opriră brusc.

Auzeau, fără putință de îndoială, zgomote de voci.

— Oho! murmură Raimond. De unde vin?

Întrebarea era importantă și logică: căci, din pricina unui fenomen în legătură cu eoul, desigur, vocile păreau că vin aci din stâncă, aci din față, aci din spate.

— E ușor de dedus zise Jan Bart. Înapoia noastră nu e nimeni de oarece, venind n'am văzut pe nimeni. În stânga

e peretele format de munte. Vocile nu pot veni deci decât din dreapta și vedeți că într'acolo e un șes pe care nu se zărește absolut nimic.

— Atunci vin din panta pe care o avem în fața noastră, sau de dindărătul ei.

— E adevărat ! Mii de pipe ! Și ecoul le face să se audă când ici, când colo, după poziția aceluia care vorbește.

Câteva minute, cercetașii, nemișcați, ascultară.

Dar, de data asta auziră un zgomot de pași în spatele lor. Era Zomba care venea în fugă ținând în mână doi iepurași, cari se zbăteau. Gura i se deschidea într'un strigăt de triumf, când cei trei cercetași, cu o singură mișcare puseră degetul pe buze.

Și negrul tăcu.

Se mulțumi să le arate micile animale cu ochii strălucind de bucurie și cu un zâmbet mut. Dar auzi și el vocile.

Atunci avu un gest, care dovedi sângele său rece și prezența sa de spirit.

Iepurii vii puteau să-l încurce ținându-i în mâini, dar dacă le dădea drumul, fugeau. Atunci îi ridică în sus cu mâna stângă, care îi ținea de urechi și cu două lovituri date cu dreapta le frânse șira spinării și îi lăsă să cadă pe pământ.

Raimond îi dăte pe șoptite câteva ordine, arătându-i să pătrundă prin strâmtoarea dintre pantă și munte.

Și pe când, cu pași de lup el dispărea în acel soi de tub, pentru ca să poată ocoli panta, cercetașii începură să urce coasta.

Strângeau în mâini revolverele, fiind siguri de ostilitatea indigenilor ale căror sulite ascuțite puteau fi foarte primejdioase.

Deasupra lor norii se îngrămădeau pe cer și nu mai lăsa să treacă decât o lumină palidă și sinistră. Nu ajunseră încă sus și nu puteau vedea dincolo de coastă, când auziră un vuet de strigăte furioase, de pietre care se rostogoleau, de șuerături de sulite asvârlite și două detunături.

— Mii de pipe ! strigă Marius. Zomba e atacat.

— Desigur !

— La asalt !

Și ne mai luând nici o precauțiune, porniră în goană spre culmea coastei. Ajunși sus, văzură că Zomba se apăra cu focuri de revolver și cu lovituri cu patul puștii, în contra unei mulțimi, care-l înconjura de toate părțile.

Indărătul șirului de statui, atât de apropiate în cât formau un zid, se iveau alți indigeni, însoțiți de femei și de copii ce strigau.

Primul gând al tinerilor fu să tragă cu carabina. Dar, când voiră să ochească își deteră seama că riscau să lovească pe Zomba. Căci negrul se zbătea cu atâta furie, aler-

gand în dreapta și în stânga, îmbrâncind pe agresorii săi încât părea că e în toate părțile deodată.

Și era de altfel, într'o mare primejdie, căci agresorii săi erau vreo sută cel puțin.

Dar, șovăirea lor nu ținu nici un minut.

Raimond își puse carabina pe umăr, scoase securea de la brâu, o agită de-asupra capului și strigă :

— Înainte, corp la corp !

— Corp la corp ! mii de fulgere și de trăsnete ! repetă Marius înfuriat.

Jan Bart fugea înainte cu securea în mână.

Cei trei cercetași se abătură asemenea unui ciclon asupra hoardei de indigeni. Zomba profită de clipa de dezorientare spre a lăsa să-i cadă carabina a cărei țeavă se strâmbase. Se plecă, apucă pe un indigen de picior, îl învârti în aer ca pe o măciucă și-l asvârli din toată puterea în sălbătecii mai apropiați. Cu cealaltă mână apucă securea și se repezi la ceilalți.

Dar, nu mai găsi pe nimeni în fața sa.

În tăcerea care urmase după sosirea tinerilor, un strigăt ciudat despică aerul ; și imediat toți sălbătecii, cari nu erau răniți începură să fugă cât îi ținea picioarele spre zidul de statui.

Ținerii se apropiară de Zomba ca să vadă dacă nu era rănit. Și văzându-i haina pătată de sânge la umăr, se îngrijorară și începură să-l îmbulzească cu întrebările.

Zomba răspunse râzând :

— Stai bun mică zgârietură !

— Atunci, după ei ! urlă Marius.

Dar, întorcându-se în direcția indigenilor, rămaseră încremeniți, nemai văzând nici unul. Nu mai erau decât morții, sau cei mai grav răniți de Zomba, adică vreo cincisprezece.

— S'alergăm, mii de pipe ! trebuie să fie îndărătul statuielor !

În câteva secunde făcură cei 150—200 de metri, cari îi despărteau de monștrii gigantici.

Trecură printre două pedestale formând un coridor strâmt, dar de cealaltă parte, se opriră nedumeriți.

Nu se mai vedea nici un sălbatec.

— Mii și milioane de fulgere ! tună milanezul. Acum două minute erau toți aci, femei, bătrâni, copii. Unde au dispărut ?

Aci era enigma. Dar nu se îndoiu c'o vor deslega. Indigenii dispăruseră desigur în vreo cavitate, care nu se vedea decât de foarte aproape.

Pe terenul pietros nu se vedea nici o urmă. Dar intervalul între fugă și dispariție fusese atât de scurt încât era cu neputință ca cei dispăruți să se fi dus departe.

Zomba și cercetașii se împrăștiară în diverse direcții, căutând cu deamănuntul.

Marius fu brusc oprit în cale de o râpă care nu putea fi văzută din pricina ridicăturii de care era precedată, de cât dacă erai absolut în marginea ei. De partea de care se găseau cercetașii panta era foarte puțin înclinată și pe pământul vegetal care o acoperea se puteau vedea urme precise de numeroase picioare goale.

Milanezul se întoarse către ceilalți :

— Ei ! am descoperit cheia.

Fără a mai sta să discute, porniră câteși patru în fugă pe pantă. În fund lângă malul râpos era o cavitate joasă și foarte lungă. În marginea acesteia, terenul era bătătoriu în așa fel că nu mai rămânea nici o îndoială : indigenii trecuseră pe acolo intrând în patru labe ca niște vulpi în vișuină.

— Mii de pipe ! și noi putem intra. Și toți se lăsară în patru labe, dar, văzură imediat că înăuntru era atât de întuneric în cât era imprudent să se aventureze fără nici o precauțiune. Sălbatecii puteau fi ascunși prin unghere și să asvârle asupra lor o ploaie de săgeți.

— S'aprimem ! zise Marius.

Raimond aprinse lampa și o ținu cu stânga pe când cu dreapta apucă revolverul.

Erau într'un fel de coridor foarte înalt, dar extrem de îngust și care scobora foarte repede în pământ.

Se auzea un murmur depărtat care se pierdea încetul cu încetul. Fugarii deci se depărtau.

— Să intrăm și noi ? întrebă Raimond.

— Intrarea asta strâmtă, ne dovedește că aeroplanul n'a putut trece pe-aici. La ce bun să urmărim pe indigeni în aceste subterane, care trebuie să fie pline de curse, dacă nu putem găsi aeroplanul ? Ar fi să pierdem timpul în zadar. Sunt de părere să intensificăm cercetările în afară.

— Și eu, confirmă Jan Bart.

Marius nu zise nimic.

Înaintase și, proiectând lumina, cercetă interiorul. Apoi, deodată, se întoarse spre camarazii săi care stau încă în patru labe, la intrare, și zise :

— Cred că aveți dreptate și totuși nu deplină. Și iată de ce : e limpede că aeroplanul n'a trecut pe-aici, dar în acelaș timp e tot atât de limpede că dacă am căuta pe din afară, ne-ar trebui poate mai multe ore sau chiar zile până să găsim adevărata grotă.

Eu cred că aeroplanul e ascuns în vreo subterană. Dar cred în acelaș timp că grottele comunică între ele și că avem mai multe șanse să găsim aeroplanul străbătând acest labirint de reusită, căutând înăuntru în loc de afară.

Eu unul propun să explorăm toate grottele pe care le vom găsi aci înăuntru.

În aceste caverne subterane și necunoscute nouă vom întâlni desigur nenumărate curse și pericole, dar nu importă; o repet, îmi pare că sunt mai multe probabilități de reușită căutând înăuntru în loc de afară.

Ca în totdeauna părerea lui Marius cuprindea o parte de înțelepciune și de perspicacitate și una de îndrăzneală temerară.

Raționamentul era just. Dar pericolul era foarte grav, de oarece riscau să se pomenească atacați pe la spate, fără măcar să poată vedea pe agresori, în mijlocul obscurității complete. Dar perspectiva pericolului nu oprea nici odată în cale pe cercetași, când era vorba să puie în practică o idee, care credeau ei că-i va face s'ajungă la scop.

Ideia lui Marius i-ar fi condus desigur la aeroplan, admitând totuși că acesta era într'adevăr ascuns sub pământ, iar nu de-asupra.

Raimond și Jan Bart reflectară. Marius, care era sigur de consimțământul lor, înainta liniștit pe panta coridorului, examinând pereții din ce în ce mai apropiați asupra cărora proiecta razele luminei electrice.

Deodată se opri și se întoarse.

— Ei bine, mil de pipe! V'ați hotărît?

Raimond privi pe Jan Bart. Jan Bart privi pe Raimond și genovezul întrebă:

— Înaintăm?

— Da, înaintăm! decise Raimond.

Și intră, ridicându-se în picioare. Jan Bart și Zomba îl imitară. Și se afundară din ce în ce mai mult în interiorul cavernei.

CAPITOLUL VI

In cavernă

Apă ce străbătură timp de câteva minute coridorul înalt acoperit pe jos cu nisip fin, ajunseră într'un fel de sală, cufundată în acelaș întuneric. În stânga și în dreapta pereții se întâlneau aproape în unghi drept. În înălțime tavanul se pierdea în întunerec.

În fața lor terenul scobora din ce în ce mai repede.

Se auzeau un murmur depărtat.

Aci părea că se pierde și aci se auzea mult mai tare.

— De unde-o fi venind ? întrebă Marius. Și cuvintele sale răsunară ca sub bolta unei catedrale.

Acel răsunet în întunerec îi impresionă în mod lugubru. Dar erau biciuiți de dorința arzătoare de a-și regăsi apărutul și de o curiozitate tot atât de violentă.

Înaintară încet, scrutând întunerecul cu ajutorul lămpilor electrice. Temându-se să nu se pomenească deodată deasupra vreunui precipițiu, puneau picioarele cu cea mai mare precauțiune.

Aerul era atât de apăsător în cât lămpile nu luminau de cât la trei sau patru metri.

Întorcându-se, după vreo douăzeci de pași nu văzură decât întunerecul.

— Luați seama ! zise Jan Bart.

Nu trebuie să ne rătăcim. Aceste grote naturale, sunt, de obicei, un labirint imposibil de descurcat de cine nu posedă firul conducător.

— Ei ! dar întorcându-ne, dacă ne vom întoarce pe aci n'o să găsim pe nisip urmele picioarelor noastre ?

Priviră nisipul. În adevăr, încălțăminte lor lăsa urme adânci. Liniștiți de partea asta, porniră iarăși. Marius număra pașii ca să poată calcula distanța parcursă. La al șută treizeci și doilea se găsiră în fața unui perete de stâncă

— Suntem la extremitatea sălii, declară el.

Dar, imediat, văzură în perețele neted trei găuri de lungime neegală.

— Iată trei noi coridoare : în care să intrăm ? zise Raimond.

Zgomotul ritmic sporea mereu.

Ascultând la fiecare deschizătură, constată ea în coridorul din mijloc se auzea mai bine.

— E clar, zise Raimond, cele două coridoare laterale se depărtează de cauza acestui zgomot pe când cel din mijloc duce direct într'acolo.

Și, fără a mai ezita, tinerii intrară în acesta din urmă.

Scoborâșul era din ce în ce mai repede, dar panta era mereu acoperită de nisip.

În unele puncte era atât de repede în cât fură nevoiți să se proptească în carabine ca să n'alunece, sau să cadă.

Zgomotul deveni asurzitor. Părea că iese din fundul unui abis și că răsună chiar sub picioarele lor. Dar, lucru ciudat acel zgomot era absolut ritmic.

Două zgomote distincte și repezi urmate de o pauză scurtă !

Apoi o lovitură violentă. Apoi o tăcere mai lungă de câteva d'intâi. Și iarăși ca la început. Zgomotul răsună astfel : pum pum puuum....

Cu tot curajul și hotărîrea lor nestrămutată, cercetașii urmați de Zomba, mergeau mai încet, cuprinși de o vagă neliniște.

Deodată răsună un strigăt oribil. Un strigăt prelung, șuerător, neomenesc. Un strigăt cum nu mai auziseră și care țintui pe loc pe cei patru călători, înghețându-le sângele în vine.

— Ce să fie ? bălbăiră ei, căutând să pătrundă întunecul.

Trecură câteva minute, marcate de zgomotul ritmic care părea mai intens, deși nici unul din ei nu se mișcase.

Și strigătul oribil se repetă mai aproape, și mai dureros,

dacă se poate exprima cu acest cuvânt îngrozitoarea impresie ce da înspăimântătorul urlet.

În fața unei primejdii precise cei patru tineri nu s'ar fi turburat.

Dar în fața aceluia fenomen extraordinar și a constatării că nici o cauză naturală nu putea produce acel ritm regulat și acel urlet groaznic, trebuie să mărturisim că le fu frică. Și negrul mai impresionabil în fața a tot ce era misterios, fu cuprins de o adevărată teroare.

Țineau încă lămpile în mână, dar slaba lor lumină făcea să pară și mai lugubru locul.

Părea un mormânt cu două eșiri; una, prin care veniseră, alta, în formă de triunghi răsturnat de unde venea zgomotul și spăimântătorul urlet.

Acesta răsună pentru a treia oară și mai sfâșietor și atât de aproape în cât cei patru tineri simțiră sudoarea curgându-le pe frunte.

Li se părea că leșină cuprinși de o frică nebunească și lămpile le tremurau în mâini, când, în fața lor, se ivi ceva atât de oribil și de supranatural, încât se simțiră străbătuți ca de un curent electric, care-i reînsufleți.

Era ceva atât de oribil pentru ochiul omenesc, în cât deși își recăpătau instinctiv forțele spre a rămâne conșcienți și a privi, simțiră în tot corpul un fior de ghiață, care le oprea sângele în vine.

Colo, deschizătura triunghiulară se luminase de o ciudată lumină verde. Și în mijlocul acelei lumini înainta ceva înspăimântător.

Apoi, își deteră seama că semăna cu tentaculul unei caracatițe antidiluviene, tentacul acoperit de numeroase pete, de mii de ventuze sângerânde, un tentacul enorm, mare cât catargul unei corăbii și, singur!

El se deslipea din peretele de piatră luminat în fund de lumina verzuie și înainta cu oribile contorsiuni.

Vuetul auzit, răsuna acum aproape de tot; părea că ieșea din mijlocul acelei inexplicabile lumini verzi.

Hipnotizați, tinerii se deteră înapoi și Jan Bart scăpă din mână lampa care se rostogoli și se pierdu într'o crăpătură a stâncii.

Cu brațele lipite de corp, țepeni, cu ochii cășcați, cu bu-

zele strânse, dar dându-se mereu înapoi, văzură venind spre dansii giganticul tentacul.

Deodată văzură altul, apoi altul și iarăși altul; și un al cincilea, un al șaselea și un al șaptelea care agitându-se în toate sensurile înaintau împreună spre ei; și, însfârșit, văzură că acele tentacule erau lipite de un corp, un corp rotund, enorm și ghebos.

Tentaculele înconjurau un fel de gură stranie, având forma unui cioc de vultur, colosal și ascuțit.

Deasupra gurii, între două tentacule străluceau doi ochi cari produceau acea misterioasă lumină verde.

Indărătul gurii și a ochilor se rotunjea corpul acela misterios acoperit de pustule și susținut de patru picioare asemănătoare cu ale șopârlelor. Înăpoi se agita o coadă lungă. Pieptul animalului se bătea ritmic și zgomotul auzit de tineri nu era de cât respirația tunătoare a acelei bestii din epoca preistorică.

Cercetașii se simțiră pierduți. Cât despre Zomba, căzut în genuchi în spatele lor, își pierduse aproape rațiunea.

Extraordinarul sânge rece pe care-l dă oamenilor cu adevărat curagioși, certitudinea morții inevitabile, făcu astfel, că cercetașii, deși o așteptau cu inima strânsă, să poată examina monstrul cu curiozitate.

Formidabila caracatiță terestră, — spre a-i da denumirea care o poate descrie mai bine, — înainta încet spre împătrita ei pradă.

Agită cu furie tentaculele și ciocul i se deschidea cu o mișcare pârâitură.

Când unul din tentacule fu la un metru depărtare de cercetași, cari nu mai aveau puterea să se dea înapoi, se opri și din gura oribilă eși acel strigăt strident și înspăimântător care le înghetase sângele în vine.

Apoi înaintă iarăși.

Unul din tentacule apucă pe Jan Bart, îl ridică încet dela pământ și îl depuse pe corpul monstruos cu aceeași precauțiune pe care o are elefantul punându-și pe spinare cu ajutorul trompei pe cornacul său.

Apoi caracatița se întoarse pe jumătate având pe spinare, așezat călare între două pustule, care păreau coco-

șeie unei cămile și ținut de unul din tentacule, pe Jan Bart complet abrutizat.

Lumina verde a ochilor lumina grota, care lua proporții fantastice.

Peretii din dreapta și din stânga se pierdeau în întuierec.

Din bolta pe care ochiul n'o putea ajunge cădeau stalactite strălucitoare și în mijlocul aceluia decor fantastic Jan Bart se simțea purtat ca și când ar fi fost pe spinarea unui cal ce fugea în trap.

Spiritul său era însă liniștit. Iși da seama de tot ce se petrecea în jurul său instinctiv și incoscient ca și când ar fi visat treaz.

— Ori ce s'o întâmpla, e sigur însă că nu voi mai vedea niciodată lumina soarelui și nici pe camarazii mei. Unde m'o fi ducând acest animal antideluvian? Desigur când va ajunge în vizuina unde se adăpostește de obicei mă va sfâșia și mă va mânca.

Nu știu ce altceva ar putea face cu mine; și chiar dacă m'ar părăsi în vizuina lui, n'ași putea regăsi drumul în acest labirint de săli subterane, de coridoare și galerii.

Nu mai e nici nisip pe jos care să poată păstra urmele

Totuși acest animal, terestru, de vreme ce are picioare îmi pare acuatic din pricina tentaculelor. Trebuie să se hrănească cu pește.

Poate că se va opri în marginea vreunei mări subterane, care comunică printr'un canal cu Oceanul.

Ași putea să mă hrănesc cu pești și poate chiar să scap prin canal. Dacă n'ar fi prea lung și dacă s'ar produce fluxul și refluxul desigur ași putea scăpa.

După cum se vede, Jan Bart în zăpăceala ce-i cuprinsese mintea și care nu-i permitea de cât constatări concentrate numai în jurul propriei sale soarte, nu se mai gândea nici la camarazii săi, nici la *Aeroc* și nici chiar la indigenii de pe insula Paștelui.

O oprire bruscă îi întrerupsese reflexiile și, ca să nu cadă se apucă instinctiv cu mâinile de pustulele între care era așezat.

Si cum speranța de a scăpa, îl năpădea din nou, fu ia-

răși cuprins de spaimă în fața spectacolului ce i se oferea înaintea ochilor.

Caracatița se oprise pe malul lacului subteran, al cărui capăt nu se vedea și scoase iarăși groaznicul lui strigăt.

Și din toate părțile lacului îi răspunseră alte strigăte diferite de al său, repetate, încrucișate și amestecate cu părături misterioase și șuerături ascuțite.

Pe apele tumultoase apărură niște ființe în care genovezul recunoscă pe indigeni.

Săriră toți pe mal, înșirându-se în fața caracatiței.

Erau vreo trei sute, toți de aceeași înălțime, înarmați cu sulite ascuțite.

Pe când se petreceau acestea în jurul caracatiței, aceasta apucă pe Jan Bart cu unul din tentacule și îl puse pe pământ; și în mijlocul unui concert de strigăte asurzitoare se afundă în lac.

Atunci Jan Bart se simți lovit la umăr de un obiect pe care nu l putea distinge; și durerea fu atât de mare, în cât în starea de slăbiciune în care se afla, n'o putea suporta și leșină.

Când își reveni în fire, înțelese că era pe nisip și își aminti totul: amicii, Aerocul, indigenii, totul îi reveni în minte.

Și, brusc, se gândi, la lampa pe care o pierduse o clipă înainte de a fi răpit de monstru.

Dar, se gândi că avea la el chibrituri.. Se ridică în sus stând pe nisip și scotoci în buzunarele pantalonilor. Găsi cutioara și aprinse un chibrit. Mica flacăară nu lumina de cât la câțiva metri. Se văzu pe malul lacului ale cărui margini se pierdeau în întunerec. Nu se auzea nici un zgomot.

Chibritul se stinse. Se ridică de jos, zăpăcit.

— Dacă umblu pot să cad în lac care e poate foarte adânc.

Nu pot consuma chibriturile de care voi avea poate nevoie mai târziu. Nu-mi rămâne de cât să aștept.

Desigur ceilalți m'au urmat, dacă s'au luat după caracatiță.

În momentul acela observă un zgomot, care nu mai era cel produs de caracatiță ci părea că venea dela o cataractă.

Ligurul se întreba ce lucru extraordinar avea să se mai întâmple când fu izbit de un val și târât în apă. Avu prezența de spirit să nu deschidă gura și să reție în plămâni ultima înghițitură de aer.

Timp de două minute care i se părură secole se simți transportat de un val vertiginos. Simți că și pierde cunoștința.

Înțelese că moartea era inevitabilă. Și, disperat, se lăsă în voia soartei.

Dar, în clipa aceea o lumină orbitoare îi izbi ochil.

Făcu o sfortare ca să-i deschidă și văzu deasupra capului un colț de cer albastru și o rază de soare.

Valul îl asvârli pe plajă unde el se ținu din răspuțeri. Și, învins, istovit, pierdu noțiunea lucrurilor.

Se deșteptă în acelaș loc. Se ridică cu greutate. Era istovit din pricina emoțiilor mai mult de cât de o slăbiciune adevărată.

Văzu că era în fundul unui crater aproape tot umplut de apă, care forma la mijlocul lui un vârtej.

Înțelese imediat că acel crater era o temniță pentru el. Pereții netezi și înalți n'aveau nici cea mai mică crăpătură, sau colț eșit în afară pe care să puie piciorul ca să se urce.

Se gândi mult timp, căutând să-și recapete forțele morale.

— Nu trebuie să disper, își zicea el. Acum mă voi așeza la soare ca să mă usuc. Am scăpat de o primejdie pe care n'o mai întâlnisem în calea mea. Mă întreb și-acum dacă n'an visat toate astea.

Dar nu, mi-amintesc toate foarte bine, din momentul în care am fost răpit până în momentul în care am fost târât de val.

Și asta cum se explică ?

Desigur, la ore fixe, fluxul sau refluxul agită lacul subteran care trebuie să comunice cu marea prin vreun canal.

Presiunea formidabilă a acestor ape oceanice produce acest soi de cataractă. Am fost luat de curent și transportat aci printr'o pâlnie.

Se ridică

— Ceeace e sigur e că sunt aci sănătos la lumina soarelui care se ivește printre nori.

Providența mă va proteja încă, de vreme ce a făcut-o pân'acum.

Pentru un moment trebuie să găsesc cu ce să mă hrănesc.

Dar ce s'or fi făcut Raimond, Marius și Zomba ?

Citiți urmarea în fascicula No. 27 a
CELOR TREI CERCETAȘI

care apare Sâmbătă 8 Aprilie
„GLASUL DIN STÂNCĂ”

Din „CEI TREI CERCETAȘI” au apărut până acum :

- No. 1 La voia întâmplării
- „ 2 Braț de sânge
- „ 3 Țara groazei
- „ 4 Boturile roșii
- „ 5 Lupta dela Kasba
- „ 6 Cecul de 5 Milioane
- „ 7 Rebelii din țara Apașilor
- „ 8 Misterul Lacului Sacru
- „ 9 Cercul de Foc
- „ 10 Vâltorile Cataractei
- „ 11 Lupta navală
- „ 12 Dervișii asasini
- „ 13 Goeleta fatală
- „ 14 Pluta rătăcită
- „ 15 Jungla tragică
- „ 16 Secta strangulatorilor
- „ 17 Pirații din Tonkin
- „ 18 Pagoda însuflețită
- „ 19 Mina rătăcită
- „ 20 Conspirația indușilor
- „ 21 Creatorul de monștri
- „ 22 Tezaurul ocnașilor
- „ 23 Ultimul deportat
- „ 24 Tunelul infernal
- „ 25 Un „Palace” în ghetari
- „ 26 Insula Paștelui

CUPONUL No. 10

pentru deslegarea jocului din
pag. 1202 și participarea la
premiul de 10.000 lei